

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 7 Αυγούστου 2006

Αρ. Πρωτ: **2138**

Προς

- Υφυπουργό ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α., κ. Αθ. Νάκο
- Γ.Γ. ΥΠΕΣΔΔΑ, κ. Αθ. Βεζυργιάννη
- ΥΠΕΣΔΔΑ / Διεύθυνση Αλλοδαπών & Μετανάστευσης

Αξιότιμε κύριε Υφυπουργέ,

Θέμα: Σημεία ενδεχόμενης βελτίωσης ν. 3386/2005

Ο ν. 3386/2005 περί εισόδου και διαμονής αλλοδαπών βελτίωσε σημαντικά το θεσμικό πλαίσιο της μεταναστευτικής μας πολιτικής. Επιπρόσθετα, κατ' εφαρμογή του εν λόγω νόμου εκδόθηκαν για πρώτη φορά μια σειρά Προεδρικών Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων που επιχειρούν τη συγκρότηση ενός επαρκούς και συνεκτικού κανονιστικού πλαισίου. Ιδιαίτερα σημαντικό κομμάτι τμήμα αυτού αποτελεί η με αριθμ. 11702/2006 Κοινή Υπουργική Απόφαση, με την οποία παρέχεται στη δεύτερη γενιά μεταναστών που έχει λάβει ελληνική εκπαίδευση, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, η δυνατότητα ρύθμισης του καθεστώτος διαμονής αυτών. Η Απόφαση αυτή, επιδεικνύοντας πνεύμα ευρείας και επιεικούς διοίκησης, αναδεικνύει το θέμα που, και κατά την κρίση μας, οφείλει να αποτελεί τη βασική προτεραιότητα της μεταναστευτικής μας πολιτικής: την ένταξη της δεύτερης γενιάς μεταναστών στην ελληνική κοινωνία. Περαιτέρω, το π.δ. εναρμόνισης με την κοινοτική οδηγία για τους επί μακρόν διαμένοντες αναμένεται να αναμορφώσει και να εκσυγχρονίσει το πλαίσιο της μεταναστευτικής μας πολιτικής.

Ωστόσο, ένα έτος μετά την ψήφιση του νόμου αρκετά προβλήματα συνεχίζουν να επιζητούν λύση. Οι μεγάλες καθυστερήσεις εξέτασης των αιτημάτων χορήγησης αδειών διαμονής, δυστυχώς παραμένουν ένα βασικό από αυτά. Ο Συνήγορος του Πολίτη, βάσει της πλούσιας εμπειρίας του, συνέλεξε τα σημαντικότερα τρέχοντα προβλήματα που έχουν αναφερθεί στην Αρχή και, στο πλαίσιο της συνεχούς και καρποφόρας μέχρι σήμερα συνεργασίας μας με τις υπηρεσίες του Υπουργείου σας, παρακαλώ να μας επιτρέψετε να τα θέσουμε υπ' όψιν σας, υπό την μορφή σημείων που εγείρουν προβληματισμό και συνοπτικών προτάσεων για την επίλυση της προβληματικής κατάστασης.

Α. Διαδικασία αρχικής νομιμοποίησης

1. Αιτούντες άσυλο

Πρόβλημα: Το άρθρο 91 § 11, ν. 3386/2005 προέβλεπε ως προϋπόθεση υπαγωγής στη διαδικασία αρχικής νομιμοποίησης διαμονής ορισμένου τύπου συναλλαγή με την ελληνική Διοίκηση πριν την 31/12/2004. Για όλες τις πράξεις συναλλαγής, εκτός της αίτησης ασύλου, επιλέχθηκε ως δικαιολογητικό διαμονής στη Χώρα η έναρξη μιας διοικητικής διαδικασίας (έναρξη εισόδου στη χώρα, χρόνος απόδοσης ΑΦΜ, χρόνος έναρξης ασφάλισης, χρόνος αίτησης άδειας για ανθρωπιστικούς λόγους). Αντίθετα σε ότι αφορά την αίτηση ασύλου επιλέχθηκε όχι η έναρξη (χρόνος αίτησης), αλλά αντιθέτως η ολοκλήρωση -έστω και σε πρώτο βαθμό- (χρόνος απόρριψης) της σχετικής διαδικασίας.

Η επιλογή του χρόνου απόρριψης αντί του χρόνου της αίτησης ασύλου ως χρονικό κριτήριο για την υπαγωγή των ενδιαφερομένων αιτούντων άσυλο στην διαδικασία αρχικής νομιμοποίησης πρώτον, απέκλινε από τη γενική κατεύθυνση της ανωτέρω ρύθμισης, χωρίς κάποιον προφανή λόγο. Συγκεκριμένα, η ρύθμιση της αρχικής νομιμοποίησης απέβλεπε να καταστήσει ορισμένα δικαιολογητικά αποδεικτικά μέσα της έναρξης της διαμονής του αλλοδαπού στην Ελλάδα πριν από την 31/12/2004. Επομένως, εφόσον επιλέχθηκε το αίτημα ασύλου ως δικαιολογητικό υπαγωγής στη διαδικασία νομιμοποίησης, θα ήταν συνεπές με την γενική κατεύθυνση της ρύθμισης να προβλεφθεί ως κριτήριο ο χρόνος της κατάθεσης αυτού (οπότε άρχεται η διαμονή του ενδιαφερομένου στη χώρα) και όχι της απόρριψης αίτησης ασύλου.

Δεύτερον, η παροχή δυνατότητας υπαγωγής στη διαδικασία καθεστώτος διαμονής αλλοδαπού στη Χώρα, στον αλλοδαπό πληθυσμό που έχει αιτηθεί άσυλο και η απομάκρυνσή του από τη Χώρα, μετά από μία ενδεχόμενη απόρριψη του αιτήματός του, είναι μεσοπρόθεσμα αδύνατη για αντικειμενικούς λόγους, θα βελτιώσει ιδιαίτερα την κατάσταση στη διαδικασία του ασύλου, καθώς θα περιορίσει σημαντικά τον όγκο των εκκρεμών αιτημάτων, δίνοντας έτσι στις αστυνομικές υπηρεσίες την ευκαιρία να προχωρήσουν στην καλύτερη οργάνωση της σχετικής διαδικασίας. Υπό αυτή την οπτική, η υιοθέτηση ως δικαιολογητικού για την υπαγωγή στη διαδικασία αρχικής νομιμοποίησης της αίτησης αντί της απόρριψης αιτήματος ασύλου θα βοηθούσε σημαντικά στην εκκαθάριση των εκκρεμών αιτημάτων ασύλου.

Τρίτον, για ορισμένους λόγους, ο βασικότερος των οποίων ήταν η εσφαλμένη πεποίθηση ότι επαρκές δικαιολογητικό για την υπαγωγή στη διαδικασία αρχικής νομιμοποίησης για τους αιτούντες άσυλο αποτελούσε η σχετική αίτηση πριν την 31/12/2004 σε συνδυασμό με την παραίτηση του ενδιαφερομένου από το αίτημα του, ένας μεγάλος αριθμός αιτούντων άσυλο παραιτήθηκε από το αίτημα ασύλου για να καταθέσει αίτηση υπαγωγής στη διαδικασία του άρθρου 91 § 11 του ν. 3386/2005. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι κατά την παραίτηση από το αίτημα ασύλου οι ενδιαφερόμενοι δεν είχαν τη δυνατότητα να γνωρίζουν εάν πληρούσαν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στη διαδικασία της αρχικής νομιμοποίησης. Οι αρμόδιες αστυνομικές αρχές, παρότι δεν φαίνεται να είναι οι ίδιες υπεύθυνες για το «κύμα» παραιτήσεων από τα αιτήματα ασύλου, που σημειώθηκε από τον Οκτώβριο 2005 μέχρι τον Απρίλιο 2006, ωστόσο έως ένα βαθμό, εκ των πραγμάτων, το επέτειναν, μη παρέχοντας συνήθως επαρκή πληροφόρηση στους ενδιαφερόμενους σχετικά με τη διαδικασία του άρθρου 91 § 11 του ν. 3386/2005, και την ενδεχόμενη αδυναμία υπαγωγής σε αυτήν. Αποτέλεσμα των παραπάνω είναι να έχει πλέον δημιουργηθεί ένας σημαντικός

πληθυσμός αλλοδαπών που έχουν παραιτηθεί από τη διαδικασία του ασύλου, δεν πληρούν τις προϋποθέσεις νομιμοποίησης, καθώς, ως δικαιολογητικό ζητείται η απόρριψη και όχι η κατάθεση αιτήματος ασύλου, και επιδιώκουν να επιστρέψουν στη διαδικασία του ασύλου, προκειμένου να αποκτήσουν εκ νέου ένα τίτλο, προσωρινής έστω, διαμονής στη χώρα.

Πρόταση: Για όλους τους παραπάνω λόγους προτείνεται, για την υπαγωγή στη διαδικασία του άρθρου 91 § 11 του ν. 3386/2005 των αιτούντων άσυλο, κριτήριο να αποτελεί ο χρόνος κατάθεσης του αιτήματος ασύλου και όχι ο χρόνος της απόρριψής του.

2. Δικαιολογητικά υπαγωγής στη διαδικασία του άρθρου 91 § 11 του ν. 3386/2005

Πρόβλημα: Το άρθρο 91 § 11 όριζε ως δικαιολογητικά απόδειξης του χρόνου εισόδου στην Ελλάδα αποκλειστικά ορισμένα δημόσια έγγραφα. Από αυτά αποκλείστηκε ένας μεγάλος αριθμός δημόσιων εγγράφων βέβαιης χρονολογίας που αποδείκνυε την είσοδο και συχνά ακόμη περισσότερο τη διάρκεια της διαμονής στην Ελλάδα πριν την 31/12/2004. Αποτέλεσμα αυτού ήταν να μην μπορέσει να τακτοποιήσει τη διαμονή του ένας σημαντικός αριθμός αλλοδαπών που αποδεικνύει, με δημόσια έγγραφα, είσοδο και συχνά διαρκή διαμονή πριν την 31/12/2004 στη Χώρα.

Πρόταση: Να συμπεριληφθούν στα δικαιολογητικά απόδειξης της εισόδου στην Ελλάδα πριν την 31/12/2004 καταρχήν τα ακόλουθα: άδειες διαμονής, αιτήματα για χορήγηση άδειας διαμονής και βεβαιώσεις κατάθεσης αιτημάτων, απορρίψεις αιτημάτων για χορήγηση αδειών διαμονής, εγγραφές μελών οικογένειας σε άδειες διαμονής και βεβαιώσεις κατάθεσης σχετικών αιτημάτων, εγγραφές μελών οικογένειας σε βιβλιάρια υγείας, πιστοποιητικά από ιδιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα, πιστοποιητικά από δημόσια νοσοκομεία, βεβαιώσεις αστυνομικών αρχών περί εισόδου στη Χώρα, υπηρεσιακά σημειώματα και βεβαιώσεις αστυνομικών αρχών περί διοικητικής απέλασης που δεν εκτελέστηκε.

3. Απορριπτικές αποφάσεις

3.1. Το άρθρο 91 του ν. 3386/2005

Πρόβλημα: Η εξέταση των εκκρεμών αιτημάτων χορήγησης άδειων διαμονής ενίοτε απολήγει στην έκδοση απορριπτικών αποφάσεων. Ιδίως στην περίπτωση των επί μακρό χρονικό διάστημα εκκρεμών αιτημάτων, όπου και έχει σωρευθεί σημαντικός αριθμός προβληματικών υποθέσεων, οι απορριπτικές αποφάσεις είναι ιδιαίτερα συχνές. Σε όλες τις παραπάνω απορριπτικές αποφάσεις, εάν η Διοίκηση είχε εξετάσει εντός του προβλεπόμενου χρόνου τα σχετικά αιτήματα (δίμηνο από την παραλαβή των αιτημάτων από την Περιφέρεια, η οποία θα πρέπει να διενεργηθεί εντός 15ημέρου από την κατάθεση του αιτήματος στον αρμόδιο Ο.Τ.Α. α' βαθμού), η συντριπτική πλειονότητα των εμπλεκόμενων αλλοδαπών θα είχαν την ευκαιρία να υπαχθούν στη διαδικασία της αρχικής νομιμοποίησης. Αντίθετα, η, με υπαιτιότητα της Διοίκησης, καθυστέρηση έγκαιρης εξέτασης των σχετικών αιτημάτων, στέρησε από μεγάλο αριθμό αλλοδαπών τη δυνατότητα τακτοποίησης του καθεστώτος διαμονής του στη Χώρα.

Πρόταση: Στις περιπτώσεις απορριπτικών αποφάσεων επί αιτημάτων που υποβλήθηκαν πριν την λήξη της προθεσμίας του προγράμματος αρχικής νομιμοποίησης να παρέχεται στον

ενδιαφερόμενο αλλοδαπό δυνατότητα υπαγωγής στις ευεργετικές διατάξεις του άρθρου 91 § 11, εντός ορισμένου χρόνου (π.χ. τρίμηνο) από την κοινοποίηση της απόφασης.

3.2. Η με αριθμ. 11702/2006 ΚΥΑ

Πρόβλημα: Παρόμοιο πρόβλημα αναμένεται να παρουσιασθεί και με την εφαρμογή της με αριθμ. 11702/2006 Κ.Υ.Α. για τους φοιτούντες και απόφοιτους δημόσιων ελληνικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Στην ευνοϊκή ρύθμιση της Απόφασης μπορούν να υπαχθούν οι στερούμενοι άδεια διαμονής νεαροί αλλοδαποί. Ωστόσο, τίθεται ζήτημα διαχείρισης των εκκρεμών εκείνων αιτημάτων, που με βάση τις προβλέψεις του ν. 3386/2005 θα πρέπει να απορριφθούν αν και οι αιτούντες πληρούν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στην παραπάνω Κ.Υ.Α. Καθώς δεν αναμένεται να εκκαθαρισθούν όλες οι σχετικές περιπτώσεις έως το πέρας της σχετικής προθεσμίας, οι ενδιαφερόμενοι των οποίων τα αιτήματα θα απορριφθούν μετά τις 31/12/2006 θα στερηθούν τη δυνατότητα ένταξης στη νομιμότητα, παρόλο που αυτοί έως τότε διέμεναν νόμιμα στη Χώρα.

Πρόταση: Στις εκκρεμείς υποθέσεις προς απόρριψη, όπου υπάρχει βάσιμη υπόνοια (από την είσοδο στη χώρα και την ηλικία και στις περιπτώσεις της οικογενειακής συνένωσης, της αυτοτελούς διαμονής και των σπουδών) να εξετάζεται η περίπτωση υπαγωγής του ενδιαφερομένου στις διατάξεις της εν λόγω ρύθμισης. Στις περιπτώσεις που παρόλ' αυτά τελικώς η Διοίκηση απορρίπτει το σχετικό αίτημα, η πράξη να θεραπεύεται κατόπιν σχετικής αίτησης του ενδιαφερομένου.

4. Κατάταξη αλλοδαπών στην ορθή διαδικασία νομιμοποίησης

Πρόβλημα: Το άρθρο 91 προέβλεψε δύο ξεχωριστές διαδικασίες νομιμοποίησης, η πρώτη εκ των οποίων βασίστηκε στην παράταση ισχύος αδειών διαμονής που είχαν ήδη λήξει, ενώ η δεύτερη αποτέλεσε πρόγραμμα αρχικής νομιμοποίησης (παράγραφοι 10 και 11 αντίστοιχα). Ωστόσο, καθώς τα πεδία εφαρμογής των δύο διαδικασιών σε ορισμένα σημεία τους είναι δύσκολο να διακριθούν, στην πράξη προκλήθηκε μια ορισμένη σύγχυση τόσο στην Διοίκηση όσο και στους αλλοδαπούς, σχετικά με την ορθή κατάταξη των ενδιαφερομένων στη δέουσα διαδικασία νομιμοποίησης. Αποτέλεσμα αυτών είναι το φαινόμενο ορισμένες περιπτώσεις να έχουν υπαχθεί σε εσφαλμένη διαδικασία.

Πρόταση: Για λόγους επιείκειας και χρηστής διοίκησης, προτείνεται να κληθούν οι ενδιαφερόμενοι αλλοδαποί να τακτοποιηθούν με την ορθή για την υπόθεσή τους διαδικασία διαμονής. Τα ήδη καταβληθέντα έξοδα νομιμοποίησης (εξαγορασθέντα ένσημα), θα πρέπει να συνυπολογίζονται, προκειμένου να εξαχθεί η διαφορά που θα πρέπει να καταβληθεί επιπλέον από τον αλλοδαπό ή να επιστραφεί σε αυτόν.

5. Ειδικές κατηγορίες αλλοδαπών

Πρόβλημα: Η διαδικασία νομιμοποίησης του άρθρου 91 δεν προέβλεψε ειδική διαδικασία για ορισμένες κατηγορίες αλλοδαπών με ιδιαίτερα ισχυρό δεσμό με τη Χώρα, που στερούνται νομιμότητα διαμονής. Η Κ.Υ.Α. για τους φοιτούντες και απόφοιτους των ελληνικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, όρισε, για την συγκεκριμένη κατηγορία αλλοδαπών, ειδική διαδικασία νομιμοποίησης διαμονής, επιδεικνύοντας πνεύμα ευρείας και επιεικούς διοίκησης, που σκοπεύει στην ανάπτυξη πολιτικών ένταξης των μεταναστών στην ελληνική κοινωνία.

Ανάλογης ισχύος δεσμό με τη Χώρα μπορούμε να διαγνώσουμε ότι έχουν αναπτύξει και ορισμένες άλλες κατηγορίες αλλοδαπών, όπως: τα μέλη οικογένειας ημεδαπού, κοινοτικού και ομογενούς, τα μέλη οικογένειας αποθανόντων των προηγούμενων κατηγοριών και δευτερευόντως τα μέλη οικογένειας αλλοδαπών που διαμένουν για μακροχρόνιο διάστημα νόμιμα στη Χώρα (κυρίως σύζυγοι, καθώς το άρθρο 91 τακτοποίησε με ειδική διαδικασία τα ανήλικα τέκνα).

Πρόταση: Να υπάρξει ειδική διαδικασία νομιμοποίησης, ανάλογη της υπ. αριθμ. 11702/2006 Κ.Υ.Α., για τις ακόλουθες κατηγορίες αλλοδαπών που διαμένουν παράνομα στη Χώρα, ωστόσο έχουν αναπτύξει ισχυρό δεσμό με αυτή: μέλη οικογένειας Έλληνα, κοινοτικού και ομογενούς, μέλη οικογένειας αποθανόντα Έλληνα, κοινοτικού και ομογενούς, μέλη οικογένειας αλλοδαπού που διαμένει νόμιμα στη Χώρα την τελευταία πενταετία.

B. Τακτικές διατάξεις

1. Ταξίδι στις χώρες προέλευσης

Πρόβλημα: Το βασικότερο πρόβλημα που μέχρι σήμερα φαίνεται να αδυνατεί να διαχειριστεί η Διοίκηση είναι το ταξίδι των αλλοδαπών στη χώρα προέλευσής τους. Οι αστυνομικές αρχές ζητούν άδεια διαμονής σε ισχύ και δεν αρκούνται στη βεβαίωση κατάθεσης σχετικής αίτησης, προκειμένου να επιτρέψουν την επανείσοδο των αλλοδαπών στη Χώρα. Με αυτόν τον τρόπο, οι γνωστές μεγάλες καθυστερήσεις στην έκδοση των αδειών διαμονής εγκλωβίζουν τους ενδιαφερόμενους στην Ελλάδα, ακόμη και όταν υφίσταται επείγουσα και σοβαρή αιτία για επίσκεψη, συνήθως στη χώρα προέλευσής τους. Το ταξίδι αλλοδαπών που κατέχουν βεβαίωση κατάθεσης και όχι άδεια σε ισχύ επιτρέπεται μόνο ορισμένες περιόδους τον χρόνο, τις περιόδους των εορτών και των διακοπών. Ωστόσο, οι περίοδοι αυτές δεν μπορούν να καλύψουν τις τακτικές, απολύτως δικαιολογημένες ανάγκες του αλλοδαπού πληθυσμού για ταξίδι στη χώρα προέλευσής του. Άλλωστε, δεν είναι κατανοητό τελικά γιατί η ανάγκη κατοχής άδειας σε ισχύ είναι επιτακτική, επιλεκτικά, μόνο για τις περιόδους εκτός εορτών και διακοπών. Σημειώνεται ότι η κατάσταση αυτή επιβαρύνει σημαντικά τις υπηρεσίες αλλοδαπών με επιπλέον φόρτο εργασίας, καθώς οι ενδιαφερόμενοι προστρέχουν διαρκώς σε αυτές, προκειμένου να επισπευσθεί η έκδοση της άδειας για να μπορέσουν να ταξιδέψουν, ενώ επιπλέον το πρόβλημα αυτό τραυματίζει την εικόνα της μεταναστευτικής μας πολιτικής, η οποία έχει βελτιωθεί σημαντικά με τα τελευταία χρόνια.

Πρόταση: Δεδομένου ότι οι βεβαιώσεις κατάθεσης πλήρους αίτησης που εκδίδονται σήμερα πληρούν κάποιες βασικές προδιαγραφές ασφαλείας, ενώ παράλληλα έχει αναπτυχθεί στοιχειωδώς το ηλεκτρονικό μητρώο αλλοδαπών, προτείνεται να επιτρέπεται η είσοδος στη χώρα με την επίδειξη της βεβαίωσης κατάθεσης πλήρους αίτησης. Επίσης, καθώς πληθαίνει συνεχώς ο αριθμός κατόχων της ανωτέρω βεβαίωσης, οι οποίοι δεν κατέχουν παλαιότερη άδεια διαμονής (αφορά κυρίως παιδιά που η αίτησή τους για άδεια για οικογενειακή συνένωση παραμένει επί χρόνια εκκρεμής), προτείνεται ως μόνη προϋπόθεση για την επανείσοδο στη Χώρα να τεθεί η κατοχή βεβαίωσης κατάθεσης πλήρους αίτησης (και όχι σε συνδυασμό με την κατοχή άδειας διαμονής ή θεώρησης εισόδου που έχει λήξει), στην περίπτωση που ενδιαφερόμενος δεν κατέχει ισχυρή άδεια.

2. Άδεια διαμονής για εργασία

Πρόβλημα: Για την ανανέωση άδειας διαμονής για εργασία απαιτείται η προσκόμιση σύμβασης εργασίας (ή δήλωσης εργοδότη) και ορισμένου αριθμού ενσήμων. Συχνά οι εργαζόμενοι αλλοδαποί λόγω της φύσης της απασχόλησής τους (π.χ. εποχιακή απασχόληση και συνεπώς, περιοδική ανεργία), αλλά και της ελληνικής αγοράς εργασίας δεν είναι δυνατόν να προσκομίσουν σύμβαση εργασίας, παρότι πληρούν την προϋπόθεση του απαιτούμενου αριθμού ενσήμων. Περαιτέρω, ο απαιτούμενος αριθμός ενσήμων, μέχρι σήμερα, έχει αποδειχθεί σημαντικό εμπόδιο για την τακτοποίηση του καθεστώτος διαμονής ενός μεγάλου κομματιού των αλλοδαπών εργαζομένων. Βασική αιτία του προβλήματος αποτελούν βέβαια σταθερά φαινόμενα της ελληνικής αγοράς εργασίας (παράνομη απασχόληση και εισφοροροδιαφυγή), αλλά και οι αλληπάλληλες αλλαγές του απαιτούμενου αριθμού ενσήμων. Συγχρόνως, οι αλλαγές αυτές μαρτυρούν ακριβώς τη δυσκολία επίλυσης του εν λόγω προβλήματος. Και αυτό διότι είναι δύσκολο να επιτευχθεί ο βέλτιστος συνδυασμός μεταξύ της πολιτικής καταπολέμησης της ανασφάλιστης εργασίας και της πολιτικής περιορισμού των εμποδίων που εξαναγκάζουν τον νομίμως διαμένοντα αλλοδαπό πληθυσμό να εκπίπτει της νομιμότητας διαμονής.

Πρόταση: Να καταργηθεί η υποχρέωση προσκόμισης σύμβασης (ή δήλωσης) εργασίας. Ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να ελέγχεται για το εάν όντως η εργασία αποτελεί τον κύριο σκοπό της διαμονής του στη Χώρα και ο πλέον έγκυρος τρόπος για τη διενέργεια του ελέγχου αυτού είναι οι ημέρες ασφάλισης. Περαιτέρω, σε ότι αφορά τον απαιτούμενο αριθμό ημερών ασφάλισης προτείνονται μια σειρά μέτρων, τα οποία θα μπορούσαν να υιοθετηθούν, στο σύνολό τους ή εν μέρει, όταν ο αλλοδαπός δεν τον συμπληρώνει: α) τακτική δυνατότητα εξαγοράς περιορισμένου αριθμού ή ποσοστού ενσήμων, β) παροχή εξάμηνης προθεσμίας εντός της οποίας ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να παρουσιάσει αυξημένο αναλογικά αριθμό ημερών ασφάλισης (π.χ. 120 ημέρες), γ) χορήγηση εκ νέου αρχικής ετήσιας άδειας διαμονής για εργασία με ρητή πρόβλεψη ότι για την ανανέωση της θα πρέπει να προσκομισθεί ο απαιτούμενος αριθμός ενσήμων, δ) στους για μεγάλο και συνεχόμενο χρονικό διάστημα διαμένοντες να μπορεί να χορηγηθεί άδεια μετά από συνέντευξη και γνώμη της Επιτροπής Μετανάστευσης, η οποία θα εκτιμήσει (καταρχήν βάσει της ασφαλιστικής προϋπηρεσίας ή ενδεχομένως του τύπου μιας προσκομιζόμενης σύμβασης εργασίας) το κατά πόσον ο ενδιαφερόμενος μπορεί να συνάψει μελλοντικά σταθερές εργασιακές σχέσεις στην Ελλάδα.

3. Χρόνος μετατροπής λόγου διαμονής για οικονομική δραστηριότητα

Πρόβλημα: Στους ενδιαφερόμενους παρέχεται δυνατότητα μετατροπής του λόγου διαμονής από μισθωτή εργασία σε παροχή έργου ή υπηρεσίας μετά την παρέλευση έτους και από εργασία σε ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα μετά την παρέλευση τριετίας, αποκλειστικά και μόνο κατά την ανανέωση της σχετικής άδειας. Η πρόβλεψη αυτή, παρότι δεν φαίνεται να δικαιολογείται από κάποιο βάσιμο λόγο, θέτει σοβαρούς περιορισμούς στη άσκηση του σχετικού δικαιώματος, καθώς είναι πολύ δύσκολο, ακόμη και για τους ημεδαπούς, να συνδυαστεί ορθολογικά η αναζήτηση, η εύρεση και τελικά, η θεμελίωση μιας ευκαιρίας απασχόλησης με μια συγκεκριμένη ημεροχρονολογία.

Πρόταση: Με την παρέλευση ενός έτους να χορηγείται ενιαία άδεια διαμονής για εργασία, η οποία να παρέχει στους κατόχους της δικαίωμα παροχής μισθωτής εργασίας, έργου ή υπηρεσίας. Μετά την παρέλευση τριών ετών ο ενδιαφερόμενος, κατά τη διάρκεια της άδειας διαμονής του ή κατά την ανανέωσή της να δικαιούται να ζητήσει μετατροπή της άδειας του από εργασία σε ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα και το αντίστροφο. Η αίτηση μετατροπής σκοπού, κατά τη διάρκεια της άδειας, θα μπορούσε να συνοδεύεται από ένα χαμηλού ύψους παράβολο (π.χ. το μισό του παραβόλου της ετήσιας άδειας διαμονής).

4. Θεώρηση εισόδου για μεταπτυχιακές σπουδές

Πρόβλημα: Για την συνέχεια των σπουδών σε μεταπτυχιακό επίπεδο ή για την εκπόνηση διδακτορικού απαιτείται για τους απόφοιτους που έχουν εισέλθει για σπουδές στη Χώρα, νέα θεώρηση για τον λόγο αυτό, εφόσον έχει εξαντληθεί ο προβλεπόμενος για τις σπουδές χρόνος διαμονής. Ωστόσο, στις περιπτώσεις όπου τριτοβάθμιο εκπαιδευτικό ίδρυμα έχει κάνει ήδη δεκτή την σχετική αίτηση του ενδιαφερόμενου, η υποχρέωση επίσκεψης στη χώρα προέλευσης και χορήγησης νέας θεώρησης εισόδου κρίνεται ότι δεν εξυπηρετεί κανένα λόγο δημοσίου συμφέροντος, Αντίθετα, επιβαρύνει σημαντικά, τόσο οικονομικά όσο και ψυχολογικά, τους ενδιαφερόμενους, υψηλών κατά τεκμήριο προσόντων, φοιτητές.

Πρόταση: Οι αλλοδαποί φοιτητές που έχουν εισέλθει με θεώρηση εισόδου για σπουδές, διαμένουν νόμιμα στη Χώρα και η αίτησή τους για μεταπτυχιακές σπουδές ή εκπόνηση διδακτορικού έχει γίνει δεκτή από τριτοβάθμιο εκπαιδευτικό ίδρυμα να μπορούν να ανανεώσουν την άδειά τους, χωρίς να υποχρεούνται να προσκομίσουν νέα θεώρηση εισόδου για σπουδές.

5. Στερούμενοι διαβατηρίων

Πρόβλημα: Ο νόμος περί αλλοδαπών, ορθώς καταρχήν, απαιτεί ο αλλοδαπός να κατέχει διαβατήριο για να λάβει άδεια διαμονής. Ωστόσο, πολιτικοί λόγοι, μεταβολές της αστικής κατάστασης, το δίκαιο των χωρών προέλευσης, η μακροχρόνια διαμονή στο εξωτερικό, αλλά και άλλες μη κατηγοριοποιήσιμες αιτίες αποτελούν συχνά λόγο για αρκετές τρίτες χώρες να μην εφοδιάζουν τους πολίτες τους με διαβατήρια. Αυτοί οι αλλοδαποί πολίτες στερούνται διαβατήριο, όχι από μια άμεση και εμφανή δική τους υπαιτιότητα, αλλά από τη συνδρομή διαφόρων λόγων, οι οποίοι θα πρέπει να εξετασθούν κατά ατομική περίπτωση, προκειμένου να διαγνωστεί η σοβαρότητα τους. Επιπρόσθετα ένας άλλος καθοριστικός παράγοντας που θέτει, με βάση τις αρχές της επιείκειας και της χρηστής διοίκησης, ορισμένους περιορισμούς στην υποχρέωση κατοχής διαβατηρίου είναι η ισχυρότητα και η σταθερότητα του δεσμού του ενδιαφερομένου με την Ελλάδα (π.χ. γέννηση και αδιάλειπτη διαμονή στην Ελλάδα). Υπό αυτήν την έννοια θα πρέπει να κάμπτεται η, καταρχήν ορθή, πρόβλεψη, περί κατοχής διαβατηρίου ως απαραίτητης προϋπόθεσης για τη χορήγηση άδειας διαμονής, όταν συντρέχουν σοβαροί λόγοι στέρησης διαβατηρίου και ο ενδιαφερόμενος αλλοδαπός έχει αναπτύξει ισχυρό δεσμό με την Ελλάδα. Ο νομοθέτης επιχείρησε δύο φορές έως σήμερα (ν. 3202/203 και ν.3386/2005) να επιλύσει το ζήτημα χωρίς σοβαρό αποτέλεσμα. Αυτό διότι, πρώτον, καθόρισε μια απρόσφορη διαδικασία διαπίστωσης της αντικειμενικής αδυναμίας κατοχής διαβατηρίου, δεύτερον, παρείχε τη δυνατότητα λήψης άδειας διαμονής μόνο σε

αυτούς που είχαν παλαιά άδεια διαμονής, ενώ αντίθετα, η μεγάλη πλειονότητα των στερούμενων διαβατηρίου για σοβαρούς λόγους, με ισχυρό δεσμό με την Ελλάδα δεν έχει λάβει άδεια διαμονής, συνήθως λόγω της μη κατοχής διαβατηρίου (αποτελείται κυρίως από δεύτερης γενιάς μετανάστες που γεννήθηκαν ή και μεγάλωσαν στη Χώρα), και τρίτον, δεν προέβλεψε τη χορήγηση ενός αξιόπιστου εγγράφου διαμονής για τους δικαιούχους.

Πρόταση: Να χορηγείται έγγραφο άδειας διαμονής, διακριτό από το διαβατήριο, σε αλλοδαπούς που για σοβαρούς λόγους αδυνατούν να λάβουν διαβατήριο από τη χώρα προέλευσής τους και είτε κατείχαν άδεια διαμονής είτε αποδεικνύουν ισχυρό δεσμό με την Ελλάδα. Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να προσκομίσουν: α) βεβαίωση των αρμοδίων προξενικών τους αρχών ότι δεν μπορούν να εφοδιασθούν με διαβατήριο, β) παλαιά άδεια διαμονής ή δημόσιο έγγραφο που να αποδεικνύει είσοδο - διαμονή στη Χώρα πριν πέντε τουλάχιστον έτη, ή έγγραφα που αποδεικνύουν ότι είναι μέλος οικογένειας Έλληνα, κοινοτικού ή ομογενούς, ανεξάρτητα του χρόνου εισόδου τους. Η εξέταση των αιτημάτων θα πρέπει να γίνει από την αρμόδια επιτροπή της Περιφέρειας ή του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α., αναλόγως του φορέα στον οποίο θα ανατεθεί η σχετική αρμοδιότητα. Η εξέταση θα περιλαμβάνει επικοινωνία με τις προξενικές αρχές της χώρας προέλευσης, προκειμένου η επιτροπή να πληροφορηθεί τον λόγο μη χορήγησης διαβατηρίου και συνέντευξη με τον ενδιαφερόμενο. Σε περίπτωση μη απάντησης από τις προξενικές αρχές της χώρας προέλευσης, εντός ορισμένου χρόνου (π.χ. έξι μήνες), θα γίνεται καταρχήν δεκτός ο ισχυρισμός του αιτούντος για τον λόγο του μη εφοδιασμού του με διαβατήριο. Η άδεια θα πρέπει να χορηγείται για έναν από τους προβλεπόμενους σκοπούς του ν. 3386/2005, να έχει διάρκεια ανάλογα με τον προβλεπόμενο σκοπό και να ανανεώνεται υπό τις προϋποθέσεις κάθε σκοπού, πλην της κατοχής διαβατηρίου.

6. Συνδρομή λόγων δημόσιας τάξης για τη χορήγηση άδειας διαμονής

Πρόβλημα: Βασική προϋπόθεση για την χορήγηση – ανανέωση άδειας διαμονής είναι να μην συντρέχει λόγος δημόσιας τάξης στο πρόσωπο του ενδιαφερομένου. Η αρμόδια αστυνομική υπηρεσία διατυπώνει απλή γνώμη για το θέμα αυτό και η Περιφέρεια λαμβάνει τη σχετική απόφαση. Ωστόσο, η γενικότητα του όρου, η περιοριστική λογική «αυστηρού» ελέγχου της μετανάστευσης που διακατέχει τη Διοίκηση και κυρίως, η έλλειψη μιας ανεπτυγμένης διοικητικής «κουλτούρας» που επιτρέπει τον ορθό και επιεική χειρισμό της διακριτικής της ευχέρειας έχουν οδηγήσει στην καταχρηστική επίκληση των λόγων δημόσιας τάξης. Αρχικά η ΕΛ.ΑΣ. γνώριζε στις Περιφέρειες ότι συντρέχουν γενικά λόγοι δημόσιας τάξης χωρίς να τους αιτιολογεί, ενώ πλέον (και αυτό αποτελεί μια θετική εξέλιξη) απαριθμεί συγκεκριμένα ζητήματα δημόσιας τάξης που αφορούν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό, χωρίς όμως να εκφέρει γνώμη για το εάν αυτά συνιστούν λόγο δημόσιας τάξης στο πρόσωπό του. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι οι υποθέσεις που αναφέρονται στο έγγραφο της ΕΛ.ΑΣ., συχνά δεν έχουν τελεσιδικήσει, με αποτέλεσμα, αφενός, η ενδεχόμενη απόρριψη της ανανέωσης της διαμονής του ενδιαφερόμενου να του θέτει εμπόδια στην υπεράσπισή του ενώπιον της Ελληνικής Δικαιοσύνης, αφετέρου, σε αρκετές περιπτώσεις να παρατηρείται απόρριψη χορήγησης άδειας διαμονής για υπόθεση δημόσιας τάξης, για την οποία τελικώς ο ενδιαφερόμενος έχει απαλλαγεί ή αθωωθεί. Η απαρίθμηση των προβλημάτων δημόσιας τάξης, χωρίς την εκφορά της οριζόμενης απλής γνώμης από την ΕΛ.ΑΣ., έχει δημιουργήσει σύγχυση και προβληματισμό στις αρμόδιες υπηρεσίες της Περιφέρειας, οι οποίες συνεχίζουν να εκλαμβάνουν κάθε αναφερόμενη υπόθεση στο έγγραφο της ΕΛ.ΑΣ. ως λόγο δημόσιας τάξης (δικαιολογημένα καταρχήν, καθώς τους αναφέρεται ως ζήτημα, εσφαλμένα δε, καθώς η αναφορά και μόνο μιας ποινικής υπόθεσης δεν δικαιολογεί αυτόματα μια κρίση περί συνδρομής λόγων δημόσιας τάξης στο πρόσωπο του ενδιαφερόμενου).

Πρόταση: Να καταργηθεί η απλή γνώμη της αστυνομίας και να αντικατασταθεί με πιστοποιητικό ποινικού μητρώου και βεβαίωση περί μη εγγραφής στον κατάλογο ανεπιθυμητών. Περαιτέρω, να ορισθεί το κριτήριο, βάσει του οποίου θα κρίνει τους λόγους δημόσιας τάξης η Περιφέρεια. Το κριτήριο θα μπορούσε να είναι το ύψος της τελεσίδικης ποινής και η κατηγορία των αδικημάτων για τα οποία έχει τελεσίδικα καταδικασθεί ο ενδιαφερόμενος. Τα άτομα που κρίνονται επικίνδυνα για τη δημόσια τάξη και την κρατική ασφάλεια από την αστυνομία θα πρέπει να εγγράφονται στον κατάλογο ανεπιθυμητών και συνεπώς, δεν θα του χορηγείται άδεια. Περαιτέρω, για τις κατηγορίες αλλοδαπών που χαιρούν ειδικής προστασίας από την απέλαση (π.χ. γονείς ανηλίκων ημεδαπών) θα πρέπει να ορισθεί η έννοια του ενεστώτος και επιτακτικού λόγου δημόσιας τάξης, που καθιστά τον ενδιαφερόμενο επικίνδυνο για αυτήν. Μόνο για αυτού του τύπου τους λόγους μπορεί να δικαιολογηθεί για τις εν λόγω κατηγορίες αλλοδαπών η μη χορήγηση ή η ανάκληση της άδειας διαμονής.

7. Έννομες συνέπειες λόγω μη τήρησης προθεσμιών

7.1. Εκπρόθεσμη κατάθεση αιτήματος άδειας διαμονής

Πρόβλημα: Η εκπρόθεσμη υποβολή αιτήματος χορήγησης άδειας διαμονής, όταν δεν δικαιολογείται από λόγους ανωτέρας βίας, έχει αποτέλεσμα την απόρριψη του αιτήματος για

τυπικούς λόγους. Η πρόβλεψη αυτή κρίνεται μάλλον ανεπιεικής, ιδίως με δεδομένη την μεγάλη καθυστέρηση εξέτασης των αιτημάτων χορήγησης αδειών διαμονής, καθώς η παράλειψη του ενδιαφερόμενου αλλοδαπού να καταθέσει εμπρόθεσμη αίτηση δεν φαίνεται να προκαλεί καταρχήν ένα τόσο σημαντικό πρόβλημα ευταξίας ή δημοσίου συμφέροντος που να δικαιολογεί την έκπτωσή του από τη νομιμότητα. Αντιθέτως, η ύπαρξη σοβαρού αλλοδαπού πληθυσμού που εξέπεσε της νομιμότητας αποτελεί ένα μόνιμο πρόβλημα προς ρύθμιση για τη δημόσια τάξη μας, το οποίο συνήθως λύνεται με περιοδικές επανανομιμοποιήσεις.

Πρόταση: Για τους λόγους αυτούς προτείνεται η εντός ενός ορισμένου χρόνου (3 μηνών) καθυστέρηση να τιμωρείται με πρόστιμο, που κλιμακώνεται αναλόγως της καθυστέρησης. Το ύψος του προστίμου θα πρέπει να ανταποκρίνεται στις καθημερινές δυνατότητες των αλλοδαπών, προκειμένου να μην αποτελεί το ίδιο επιπλέον πρόβλημα για την τακτοποίηση της διαμονής του στη Χώρα.

7.2. Εκπρόθεσμη δήλωση μεταβολής στοιχείων και απώλειας εγγράφων αλλοδαπού

Πρόβλημα: Η εκπρόθεσμη (προθεσμία: ένας μήνας) δήλωση μεταβολής ορισμένων στοιχείων και απώλειας των νομιμοποιητικών εγγράφων του αλλοδαπού τιμωρείται με πρόστιμο 1.500-3.000 ευρώ. Πρώτον, δεδομένης της ιδιαίτερα προβληματικής λειτουργίας των υπηρεσιών αλλοδαπών, η πρόβλεψη μιας τόσο σύντομης προθεσμίας για την υποβολή της δήλωσης δείχνει παράδοξη. Δεύτερον, το εξαιρετικά υψηλό ύψος του προστίμου έρχεται σε σύγκρουση με τον σκοπό της ρύθμισης που είναι η τακτική ενημέρωση της Διοίκησης σχετικά με ορισμένα, κρίσιμα για αυτήν, στοιχεία του αλλοδαπού. Αυτό διότι είναι προφανές ότι ένα τόσο υψηλό πρόστιμο τελικά αποτρέπει τους ενδιαφερόμενους να δηλώσουν τις οριζόμενες από τον νόμο μεταβολές ή απώλειες.

Πρόταση: Να αυξηθεί η προθεσμία για την υποβολή της σχετικής δήλωσης από ένα μήνα σε τρεις. Να μειωθεί δραστικά το σχετικό πρόστιμο και να αντιστοιχεί σε ένα ποσοστό του ετήσιου παράβολου της άδειας διαμονής.

7.3. Πρόστιμο για παράνομη διαμονή στη Χώρα

Πρόβλημα: Για παράνομη διαμονή έως ενός μήνα επιβάλλεται πρόστιμο 4πλάσιο του ετήσιου παραβόλου άδειας διαμονής, ενώ για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα το πρόστιμο ανέρχεται στο 8πλάσιο του παραβόλου. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο νόμος δεν προβλέπει ορισμένο χρονικό διάστημα εντός του οποίου παρέχεται δυνατότητα αναχώρησης από τη Χώρα χωρίς έννομες συνέπειες, ούτε ευνοϊκή μεταχείριση στις περιπτώσεις που ο αλλοδαπός αποχωρεί οικειοθελώς από τη Χώρα. Η προαναφερόμενη κατάσταση δημιουργεί τα εξής δύο σημαντικά προβλήματα: Πρώτον, ευθύς μόλις κοινοποιηθεί στον ενδιαφερόμενο η αρνητική απόφαση (απόρριψη αιτήματος ή ανάκληση άδειας) της Περιφέρειας, αυτός μεταπίπτει σε καθεστώς παράνομης διαμονής και συνεπώς είναι υπόχρεος καταβολής του σχετικού προστίμου. Δεύτερον, συχνά αλλοδαποί επιθυμούν να εξέλθουν από τη Χώρα, είτε για μετεγκατάσταση, είτε για να λάβουν θεώρηση εισόδου και να επανέλθουν προκειμένου να τακτοποιήσουν τη διαμονή τους στην Ελλάδα. Ωστόσο, η επιβολή του υψηλού προστίμου αποτρέπει τους ενδιαφερόμενους από το να εξέλθουν οικειοθελώς, είτε οριστικά, είτε προς τακτοποίηση της διαμονής τους, με αποτέλεσμα να συνεχίζουν να παραμένουν παράνομα στη Χώρα.

Πρόταση: Να προβλεφθεί ορισμένος χρόνος (3 μηνών), μετά την κοινοποίηση της απορριπτικής ή της ανακλητικής απόφασης για την άδεια διαμονής, εντός του οποίου ο ενδιαφερόμενος αλλοδαπός να μπορεί να εγκαταλείψει τη Χώρα, χωρίς καμία συνέπεια σε βάρος του. Ο χρόνος αυτός είναι απαραίτητος προκειμένου ο ενδιαφερόμενος να τακτοποιήσει τις όποιες εκκρεμότητές του και να προετοιμάσει την απομάκρυνσή του από την Χώρα. Περαιτέρω, στους οικειοθελώς αναχωρούντες μετά το τρίμηνο, να μην επιβάλλεται πρόστιμο ή να επιβάλλεται ένα χαμηλό πρόστιμο ίσο με το παράβολο της άδειας διαμονής που αντιστοιχεί στη διάρκεια της παράνομης διαμονής τους (π.χ. για ένα έτος παράνομης διαμονής 150 ευρώ, για δύο 300 κ.ο.κ), προκειμένου η ενδεχόμενη προσπάθεια για έξοδο από τη Χώρα ή την τακτοποίηση της διαμονής στη Χώρα να μην αποτρέπεται από το υψηλό πρόστιμο.

8. Παράβολα

8.1. Παράβολα για άδειες διαμονής ανηλίκων αλλοδαπών

Πρόβλημα: Από την ηλικία των 14 ετών και μετά για τους ανήλικους αλλοδαπούς ζητείται παράβολο για τη χορήγηση της άδειας διαμονής τους. Καθώς οι ανήλικοι, κατά τεκμήριο, δεν αναπτύσσουν οικονομική δραστηριότητα, το κόστος του παραβόλου επιβαρύνει σημαντικά το οικογενειακό εισόδημα (το κόστος ανανέωσης των αδειών διαμονής για διετία, τετραμελούς οικογένειας με δύο παιδιά μεγαλύτερα των 14 ετών, είναι 1.200 ευρώ, ποσό ιδιαίτερα υψηλό για ένα ζεύγος εργαζόμενων αλλοδαπών). Έτσι, σε ορισμένες περιπτώσεις παρατηρείται το φαινόμενο οι γονείς να προσπαθούν να καθυστερήσουν (αιτούνται αργότερα από το προβλεπόμενο όριο ηλικίας) ή να αποφύγουν τελείως να αιτηθούν άδειες για τα ανήλικα παιδιά τους. Με τον τρόπο αυτό το παράβολο δημιουργεί εμπόδια στην τακτοποίηση του καθεστώτος διαμονής των μεταναστών δεύτερης γενιάς, τακτοποίηση η οποία είναι η βασική προϋπόθεση για την κοινωνική τους ένταξη.

Πρόταση: Να καταργηθεί το παράβολο για τις άδειες διαμονής των ανηλίκων αλλοδαπών.

8.2. Επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων παραβόλων

Πρόβλημα: Η με τον ν. 3386/2005 δημοσιονομική διαχείριση των εσόδων από τα παράβολα για άδειες διαμονής καθιστά προβληματική, κατά το Υπουργείο Οικονομικών, την καταβολή του χρηματικού αντιτίμου του παραβόλου στον ενδιαφερόμενο, στις περιπτώσεις εκείνες όπου η Διοίκηση κρίνει ορθή την επιστροφή του. Αυτό, σε κάθε περίπτωση, αφενός συγκρούεται με την αρχή της χρηστής διοίκησης, αφετέρου δημιουργεί ρήγμα στη συνέχεια της Διοίκησης, η οποία κρίνει μεν ως επιβεβλημένη την επιστροφή του παραβόλου, αδυνατεί δε να καταβάλει το αντίτιμο του στον ενδιαφερόμενο.

Πρόταση: Σε κάθε περίπτωση που η Διοίκηση κρίνει ορθή την επιστροφή του παραβόλου, το αντίτιμό του να καταβάλλεται ως αχρεωστήτως καταβληθέν στον ενδιαφερόμενο. Για τον λόγο αυτό θα πρέπει, εφόσον είναι αναγκαίο, να καθορισθεί άμεσα, δημοσιονομική διαδικασία επιστροφής του αντιτίμου του παραβόλου.

9. Ελλείψεις σε προσωπικό στις υπηρεσίες αλλοδαπών

Πρόβλημα: Κεντρικό ζήτημα για την ομαλοποίηση της διαδικασίας χορήγησης αδειών διαμονής παραμένει η επαρκής, ποσοτικά και ποιοτικά, στελέχωση των εμπλεκόμενων

υπηρεσιών αλλοδαπών (ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α., Περιφέρειες, Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού). Οι ανάγκες σε προσωπικό είναι επιτακτικές και επείγουσες, τόσο σε ότι αφορά το Υπουργείο, όσο και σε ότι αφορά τις Περιφέρειες. Άλλωστε και μόνο ότι οι υπηρεσίες αυτές καλούνται να ρυθμίσουν τη διαβίωση 700.000 προσώπων δείχνει τον τεράστιο φόρτο εργασίας που αυτές πρέπει να διεκπεραιώσουν. Ωστόσο, πέραν των προβλέψεων ορισμένων οργανικών θέσεων με τον ν. 2910/2001, οι οποίες ήδη από τότε είχαν κριθεί ανεπαρκείς, οι υπηρεσίες αλλοδαπών δεν έχουν εφοδιασθεί με το απαραίτητο μόνιμο προσωπικό. Περαιτέρω, η από τον ν. 3386/2005 πρόβλεψη σύστασης δύο επιπλέον Διευθύνσεων Αλλοδαπών στις Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας, προκειμένου να αποσυμφορηθούν οι πλέον επιβαρημένες υπηρεσίες, δεν έχει ακόμη υλοποιηθεί.

Πρόταση: Να αυξηθούν (καταρχήν κατά 50%) οι οργανικές θέσεις στις υπηρεσίες αλλοδαπών του Υπουργείου και των Περιφερειών. Έως ότου επιλεγεί προσωπικό για την κάλυψη των νέων οργανικών θέσεων, τα κενά να καλυφθούν με αποσπάσεις. Περαιτέρω να συσταθούν άμεσα οι δύο επιπλέον Δ/νσεις Αλλοδαπών στις Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας και να προβλεφθεί η στελέχωσή τους, με επαρκές μόνιμο προσωπικό.

Ευελπιστώ ότι οι παραπάνω παρατηρήσεις θα συμβάλουν, στο μέτρο του δυνατού, στην διαπιστωμένη προσπάθειά σας για τη συνεχή βελτίωση του θεσμικού πλαισίου διαμονής αλλοδαπών.

Σας ευχαριστώ εκ των προτέρων για την προσοχή σας και σας διαβεβαιώ ότι τόσο εγώ προσωπικώς, όσο και όλα τα στελέχη του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του Συνηγόρου του Πολίτη θα είναι στη διάθεσή σας για κάθε διευκρίνιση ή συνεργασία.

Με τιμή,

Ανδρέας Τάκης